

PUSSY RIOT!

A PUNK PRAYER FOR FREEDOM

**BREV FRÅN HÄKTE, SÅNGER, DIKTER, RÄTTEGÅNGSPLÅDERINGAR OCH
HYLLNINGAR TILL PUNKBANDET SOM ENGAGERADE EN HEL VÄRLD**

Översättning från engelska av Rikard Zeylon Brage

Lindskog Förlag

Lindskog & Ullförlag
www.lindskogforlag.se
Stockholm 2013

Engelska originalets titel: Pussy Riot! A Punk Prayer for Freedom
© Författarna och The Feminist Press, New York 2012
© Översättning: Rikard Zeylon Brage 2013
Grafisk form: Lennart Lindskog

Första upplagan, första tryckningen
Tryckt i Viljandi, Estland 2013

ISBN 978-91-85311-44-6

Innehåll

Inledning	5
Jungfru Maria, fräls oss från Putin	9
Pussy Riot: Konst eller politik?	11
Mashas brev från häktet	14
Nadjas brev från häktet	16
Död åt fängelset, vi har rätt att protestera	20
Brev till patriark Kirill	21
Kropotkinvodka	25
Brev till President Medvedev	26
Putin har pissat på sig	31
Mashas öppningsanförande	33
Nadjas öppningsanförande	36
Riv upp gatan	43
Utdrag från rättegången	44
Försvarsadvokat Violetta Volkovas slutplädning	50
Försvarsadvokat Mark Fejgins slutplädning	58
Försvarsadvokat Nikolaj Polozovs slutplädning	70
Katjas slutplädning	80
Nadjas slutplädning	84
Mashas slutplädning	96
Tre dikter skrivna av Masha	104
Hyllningar	107
Yoko Ono, Johanna Fateman, JD Samson, Eileen Myles, Justin Vivian Bond och Karen Finley	
Om författarna	116

Inledning

Dessa texter sammanställdes av Feminist Press månaden efter det att domen avkunnats den 17 augusti 2012. Tre medlemmar ur det feministiska punkbandet Pussy Riot dömdes för huliganism till vardera två år i straffkoloni. Till grund för domen låg en fyrtio sekunder lång performance som utfördes av fem kvinnor i en del av Frälsarkatedralen där endast präster är tillåtna att vistas. De kallar sin låt för en punkbön, och i denna ber de Jungfru Maria att bli feminist och frälsa dem från Putin.

Under häktningstiden har Maria Aljochina, Nadezjda Tolokonnikova och Jekaterina Samutsevitj (även kända som Masha, Nadja och Katja) skrivit brev, förberett sig inför rättegången och sett till att deras låtar och dikter blivit tillgängliga för en bred publik. Tillsammans med miljontals andra världen över har vi på Feminist Press läst dem. Dessa texter tydliggör det allvarliga läget för de medborgerliga rättigheterna i Ryssland och hur utbredd korruptionen är inom den regering som även är strategiskt allierad med en mäktig religiös institution. På ett snillrikt sätt tar man även upp frågor som jämställdhet och mänskliga rättigheter i ett bredare socialt sammanhang.

Det finns ett ord som många människor ogärna tar i sin mun. Det används ofta som en eufemism för något som borde tas på större allvar än vad det gör. När människor uttrycker sig eufemistiskt är det ofta en försvarsmekanism som har sin grund i rädsla och okunskap. Man vill helt enkelt inte tänka på något som under människans historia varit så stökigt och kaotiskt. Det här ordet har omfamnats av en allt mer talrik subkultur som vill utöka den andel av befolkningen som har rätt att synas

och höras. Tillägnandet av ett ord som ofta har en negativ eller nedsättande innebörd är ett tecken på solidaritet med de som befinner sig längst ner inom den globala maktstrukturen. Ordet jag tänker på är givetvis *upplopp* [riot]. Om man kallar ett upp-
ror för ett upplopp ifrågasätter man implicit värderingarna hos dem som söker förändring. Med sin performance, sina texter och sina aktioner har Pussy Riot åstadkommit något väldigt viktigt. Genom att riskera sin ställning som medborgare ifrågasatte de den moraliska auktoriteten och värderingarna hos de som så länge missbrukat makten och sin ställning – det som feminister har kallat patriarkatet.

Jag har funderat över varför regeringen besvarade denna performance med så hårda straff, något de antagligen ångrar idag med tanke på den uppmärksamhet det skänkt bandet. Och varför vi som befinner oss utanför Ryssland känner en sådan samhörighet med bandet. Pussy Riots punkbön är en intressant juxtapositionering. Kan en punkare verkligen be? Kan en sådan avfälling, någon som tror på upprorets möjlighet, även tro på ett högre väsen? För det är väl just vad bönen är – en tro på att det finns något bortom den materiella världen, något eller någon man kan vädja till för rättvisa och lindring. Jag har alltid trott att musiken besitter kraften att förändra. När punken kom kändes den som en perfekt blandning av ett radikalt uttryck för motstånd och den energi man får av popmusik. Ett motstånd mot vadå? Var ska man börja egentligen ... Det som imponerar på mig och mina kollegor på Feminist Press, och på alla riot grrrls, rockstjärnor, aktivister och journalister världen över är skärpan och koncentrationen i Pussy Riots budskap och det sätt som de levererar det på. Det budskap Pussy Riot vill förmedla uttrycks tydligt i de texter som finns samlade i

den här boken. Det uttrycks även i det faktum att de numera är politiska fångar. Enbart i USA sitter tusentals människor i fängelse för sina åsikters skull. Om Pussy Riot kan hjälpa till att uppmärksamma alla världens samvetsfångar är deras bidrag enormt. Då kanske bönerna faktiskt blir besvarade.

Det är en spännande tanke: fem kvinnor som uppträder i en del av en ortodox kyrka som bara är avsedd för präster. En kyrka som historiskt sett systematiskt arbetat mot lika rättigheter för kvinnor och fördömt homosexuella. Det var denna radikala protest och de straff som följde som fick oss att slå ett slag för friheten – för Pussy Riot och för alla som lider under ett moraliskt bankrutt system. Vår förhoppning är att bredda detta budskap; den här boken är både ett historiskt dokument och en uppmaning till handling. *Pussyriot.org* tar i skrivande stund emot donationer för att täcka försvarskostnaderna. Alla intäkter från den här boken kommer att gå till denna insamling.

Det dröjde inte länge efter det att Masha, Nadja och Katja arresterats förrän deras olika texter dök upp på engelska på nätet. Ett flertal av dessa översättningar har legat till grund för texterna i den här boken. Jag skulle vilja tacka alla de som översatt och redigerat de här texterna, både de vi räknar upp här och som vi vet vilka det är, men även alla de anonyma som hjälpt till. Tack till: Maria Corrigan, Elena Glazov-Corrigan, Marijeta Bozovic, Maksim Hanukai, Sasha Senderovitj, Liora Halperin, Katharine Holt, Vera Kosjkina, Ainsley Morse, Rebecca Pjatkavitj, Bela Sjajevitj, Chto Delat News, Christian MilNeil, Gila Primak, Alisa Obraztsova, Margarita Sjalina, Sarah Valdez, Angelica Sgouros och Jeanann Pannasch. Jag ber om ursäkt till alla som arbetat med de här texterna, men som inte nämns här. Har jag förbisett någon var det inte min avsikt.

Jag skulle även vilja tacka alla hemsidor, nättidningar och bloggar som lagt upp Pussy Riots texter och som fortsätter att tillhandahålla viktiga handlingar, nyheter och uppdateringar som har med fallet att göra. Hemsidan $n+1$ har varit den viktigaste källan för de här texterna, och vi vill uttrycka vår tacksamhet för att de fortsätter att berika det litterära landskapet. Vi hade heller aldrig kunnat färdigställa boken utan Christian MilNeil, Robert Lieber, JD Samson, Yoko Ono, Johanna Fate-man, Justin Vivian Bond, Eileen Myles, Karen Finley och Alisa Obraztsova i Moskva. Utan dem och den solidaritet de visat hade det här projektet inte varit möjligt.

När jag säger ”vi” på Feminist Press talar jag om de mest inspirerande och entusiastiska medarbetare man kan önska sig. Vi är Gloria Jacobs, Jeanann Pannasch, Drew Stevens, Maryann Jacob Macias, Cary Webb, Elizabeth Koke, Angelica Sgouros och Amy Scholder.

Sist men inte minst vill jag tacka er Maria Aljochina, Nadezjda Tolokonnikova, Jekaterina Samusevitj och Pussy Riot-kollektivet. Ni säger ert hjärtas mening, och vi lyssnar. Jag påminns om refrängen i en av Karen Finleys låtar: ”Livet är viktigare än konsten, men livet har ingen mening utan konst.” Vi stöttar er i er tapperhet och era provokationer, och vi uppmanar alla att, på sitt eget sätt, utmana makten tillsammans med er.

Amy Scholder
New York
September 2012

Jungfru Maria, fräls oss från Putin

(korus)

Jungfru Maria, Guds moder, fräls oss från Putin
Fräls oss från Putin, fräls oss från Putin!

(slut korus)

Svart ämbetsdräkt, gyllne gradbeteckningar
Alla i församlingen böjer knä
Frihetens vålnad är i himlen
Gay Pride skickades till Sibirien i bojor

KGB-chefen, deras främsta helgon
Ledsagar demonstranterna till häktet
För att inte förarga hans Helighet
Kvinnor ska föda barn och älska

Skit, skit, Gud är en skit!
Skit, skit, Gud är en skit!

(korus)

Jungfru Maria, Guds moder, bli feminist
Bli feminist, bli feminist!

(slut korus)

Kyrkan hyllar ruttna diktatorer
Korsbärens procession av svarta limousiner
I skolan möts du av en lärar-präst
Gå på lektionen – Ge honom dina pengar!

Patriark Gundjajev tror på Putin
Din bitch, tro på Gud istället!
Jungfru Marias bälte kan inte ersätta massmötena
Maria, Guds moder, protesterar med oss!

(korus)

Jungfru Maria, Guds moder, fräls oss från Putin
Fräls oss från Putin, fräls oss från Putin!

(slut korus)

Pussy Riot: Konst eller politik?

23 Mars 2012

Vår performance i Frälsarkatedralen var en politisk aktion med syfte att belysa det problematiska i Putinregimens sammanmältning med den rysk-ortodoxa kyrkan.

Vid upprepade tillfällen har Kirill, patriarken av den rysk-ortodoxa kyrkan, predikat Putins evangelium. Och han fortsätter att uppmana sina församlingsmedlemmar att inte delta i oppositionens protester, mot en man som bevisligen saknar helgonlika kvalitéer. Innan valet till duman genomförde statliga myndigheter och den ortodoxa kyrkan en gemensam politisk aktion, ”Två dagars väntan på Jungfru Marias bälte”. Denna aktion syftade till att skapa en bild av ortodoxa medborgare som apolitiska.

Eftersom detta upprörde oss lika mycket som förbrytelseerna vid valet till duman utökade vi vår performance med en bön. Denna vår offentliga punkbön kallade vi ”Jungfru Maria, fräls oss från Putin”. Med vårt uttalande vill vi svara på de troendes politiska aktivitet och motverka patriark Gundjajevs försök att förvränga verkligheten.

Det räckte inte heller med att sjunga den på gatan utanför katedralen, utan vi ville sjunga den vid altaret, en plats där det är strängt förbjudet för kvinnor att vistas. Faktum är att kyrkan befrämjar en synnerligen konservativ världsbild. En världsbild som inte rymmer särskilt väl med värden såsom abortfrihet, skapandet av politiska, könsmässiga och sexuella identiteter, kritiskt tänkande, mångkultur eller deltagande i den moderna

kulturen. I våra ögon besitter inte den ortodoxa kyrkan någon av dessa dygder i dagsläget.

Med hänsyn tagen till de konsekvenser vårt framträdande förde med sig blev vi förvånade över proportionerna på den ilska och den smutskastningskampanj som följde. Och även över att man anhöll tre kvinnor på grund av rykten som spridits på internet om att de skulle ha varit delaktiga. De hotelser som riktats mot oss står inte i proportion till den aktion vi genomförde. Vi misstänker att detta är en del i efterarbetet i Putins valkampanj. Nu när han ”vunnit” valen har han bestämt sig för att hämnas alla de oförrätter han fått utstå från oppositionen. Den här attacken är sannolikt ett straff för den gången vi framförde låten ”Putin har pissat på sig” på Röda torget.

Ursäkten för de rättsliga påföljderna var dock vårt framträdande i Frälsarkatedralen. Eftersom refrängen i ”Putin har pissat på sig” inleds med ”Uppror i Ryssland” försöker myndigheterna, som nu känner att de har vind i seglen, även föra fram anklagelser om extremism. Det faktum att man nu genomför razzior och häktar människor som misstänks för att vara oppositionella gör oss oerhört upprörda. De flickor som sitter häktade ser sig inte som en del av vår grupp. Så vitt vi vet utlyste de en hungerstrejk som varade i tolv dagar.

Pussy Riot

Noter

I november 2012, några veckor innan de ryska parlamentsvalen, arrangerade den rysk-ortodoxa kyrkan en utställning med Jungfru Marias bälte, vilket är en känd religiös relik. Vissa pilgrimer

väntade nästan två dagar för att få se relikens, och evenemanget var passande nog det som fick mest plats i nyheterna samtidigt som protesterna mot Putin och hans parti Enade Ryssland tilltog.

Gundjajev är en diminutiv form av patriarkens världsliga namn, Vladimir Michajlovitj Gundjajev. Anledningen till att man här använder ett världsligt smeknamn är för att ta ner patriarken på jorden.

Myndigheterna gick aldrig vidare med anklagelserna om extremism. Man valde istället att anklaga kvinnorna för grov huliganism och uppmanande till religionshat.

De fängslade kvinnorna förnekade till att börja med att de var medlemmar i Pussy Riot. De har senare bekräftat sitt medlemskap i gruppen och erkänt att de deltog i punkbönen.

Mashas brev från häktet

5 mars 2012

En av Mashas advokater, Nikolaj Polozov, gav det här brevet till en av Mashas vänner. Det skrevs under en tid då Masha inte hade möjlighet att skicka brev. Hon förflyttades senare till en häktescell med fler fångar.

Andra dagen i häktet.

Jag och min enda medfånge Nina sover i våra ytterkläder på metallängar. Jag i en kappa och hon i en pälskappa.

I cellen är det så kallt att våra näsor blir röda och våra fötter är iskalla. Men vi är inte tillåtna att ligga under täckena innan klockan ringer för läggdags. Hålen i fönsterkarmarna är fyllda med bindor och brödsmlor. På natten färgas himlen orange av gatlyktorna utanför.

Officiellt har jag avslutat min hungerstrejk, så nu dricker jag färgat vatten (te) och äter torrt bröd tre gången om dagen. De platta metallängarna är skrämmande, det verkar inte särskilt svårt att krossa huvudet mot kanterna.

Nina säger gång på gång att värre än så här kan det inte bli. Hon är femtiofem och sitter häktad för inbrott. En berusad polis tog alla hennes saker och tvingade henne att skriva under en rapport som bevisade att hon var skyldig. Hon fick aldrig läsa igenom vad hon skrivit under. Nu som en maskerad tjuv är även hon en del av Pussy Riot.

Nina berättade för mig att tjejen hon delade cell med innan mig hette Vika. Trots att hon var gravid satte de på henne handklovar och våldtog henne på polisstationen. Inte förrän

nästa dag fick hon träffa en läkare, men denne anmärkte inget om varken missfallet eller våldtäkten. Vika är enligt rapporten anklagad för att ha gjort inbrott hos en person som man inte identifierat. Även hon är en maskerad tjuv.

Och såklart är även hon en del av Pussy Riot.

Jag kan fortfarande inte sova. Idag hotade man mig med att flytta mig till en disciplincell för att jag inte bäddat sängen ordentligt. Precis som i Europa vet ingen här i häktet vad ett ”påslakansfall” är för något. Dock vet alla att man är en brottsling och sitter här på goda grunder.

Nina fortsätter att hävda att det inte kan bli värre.

Vi pratar om Orwell, Kafka och regeringsstrukturen. Vi förbannar orättvisan. Men Nina tror inte på förändring, trots mina uppmuntrande Foucaultcitater. Hon bara upprepar: ”Så är det kanske, men jag ger inte upp.”

Så länge häktesläkaren stolt berättar att han deltagit i oppositionens protester på Bolotnajatorget, så länge den uniformklädda kvinnan som tar mina fingeravtryck tror på revolutionen (även om hon tycker att den är meningslös så länge den är fredlig) och så länge det finns de som skriver om mig och får mig att känna mig lycklig över förändringarna kommer jag aldrig att ge upp.

Idag är första gången jag fått möjlighet att ta en riktig promenad. Jag sprang i tjugo minuter där ute på den lilla gården med betongväggarna och det rostiga gallertaket.

På häktesavdelning nummer 6 tillåts vi inte ta emot böcker, med undantag för Bibeln. Min mamma hade med sig den i morse, men jag har fortfarande inte fått den.

Nu verkar det faktiskt som om det inte kan bli mycket värre.

Maria Aljochina